

Šokové stavy

infúzní léčba, zásady podpory krevního oběhu

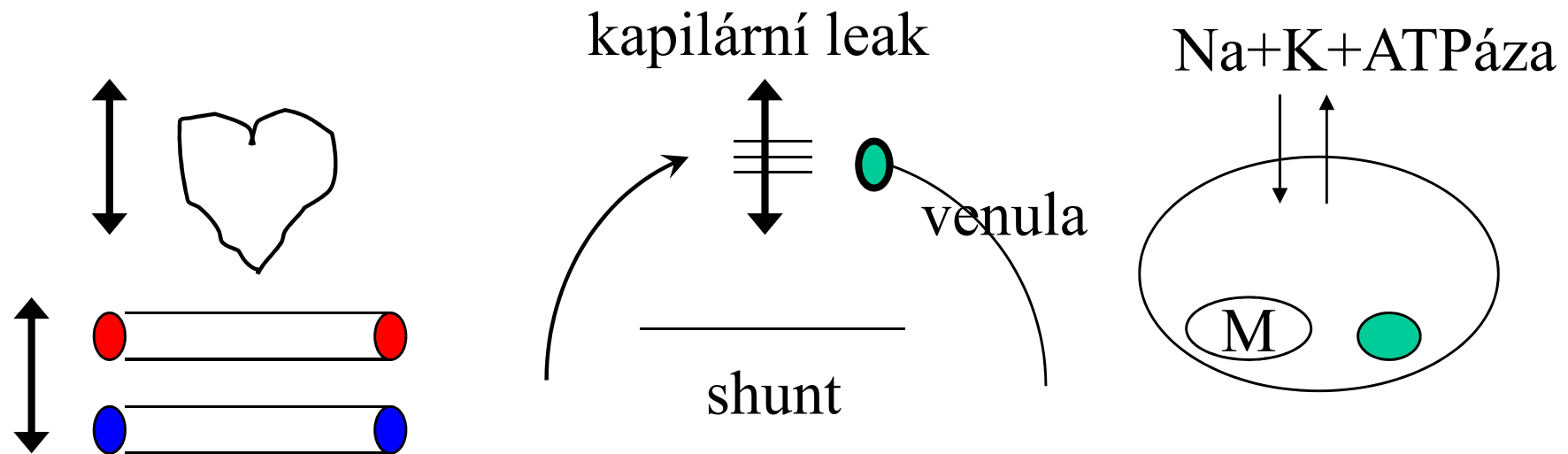
MUDr. Vladimír Šrámek, PhD

ARK, FN u svaté Anny v Brně

Šok

situace, kdy krevní oběh není schopen zajistit dodávku nutných látek pro metabolismus buňky. To vede k **energetickému** ($\Rightarrow$ **funkčnímu** $\Rightarrow$ **morfologickému**) selhání buňky.

Porucha **mikro** (makro) cirkulace

PORUCHA HEMODYNAMIKY

Marko i mikrohemodynamika slouží k přívodu kyslíku a ostatních živin k buňkám a odplavení zplodin metabolismu (CO₂ atd.). Pokud toto není splněno, dochází k energetickému kolapsu buňky porušením oxidativní fosforylace v mitochondriích, která je jediná efektivní v tvorbě makroergních fosfátů – **ATP**.

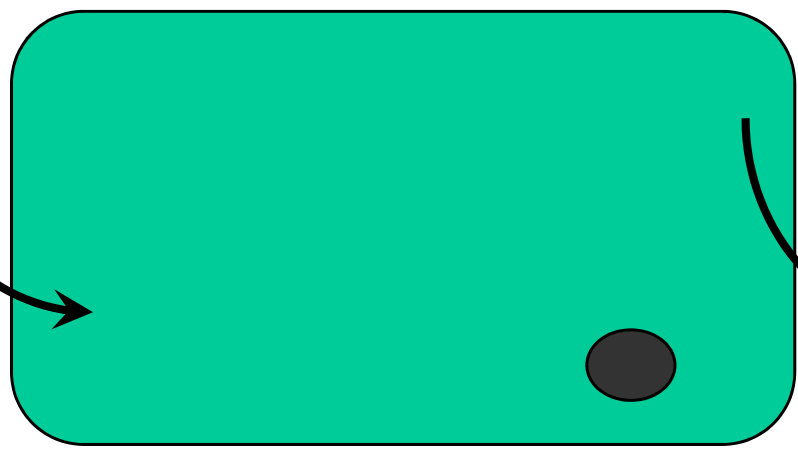
Nedostatek ATP způsobí:

- porušení funkce membránových pump se ztrátou membránového potenciálu
- poruchu regulace nitrobuněčné koncentrace vápníku
- porušení regulace nitrobuněčného pH

To vede k porušení **funkce buňky**, jejím **strukturálním změnám** (otok, zvýšení propustnosti) a v konečné fázi k buněčné smrti buď nekoordinovaným (**nekróza**) nebo koordinovaným (**apoptóza**) způsobem.

Prvohory

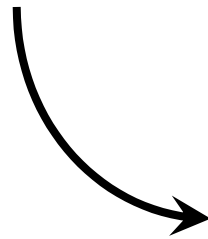
O₂
živiny

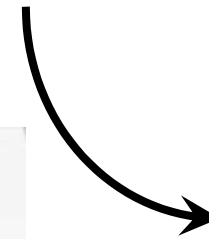
CO₂
zplodiny

Čtvrtohory

Plíce
Střevo

Plíce
Ledviny
Játra – žluč – střevo
Střevo
Kůže

A

makro

hemodynamika

makro

B

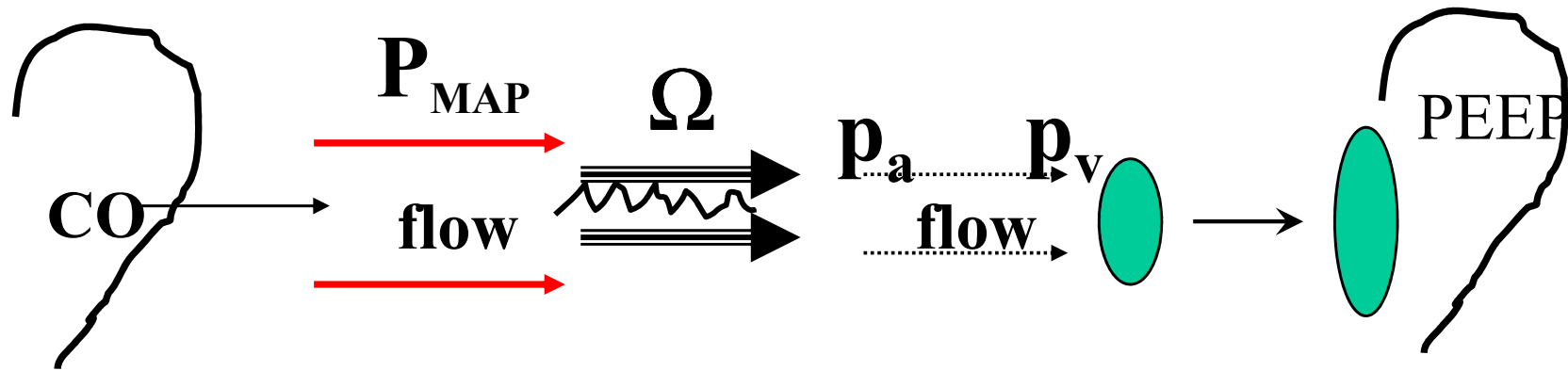
Mikro (< 50µm resp 20µm)

Resuscitace organismu:

plíce – makrohemodynamika – mikrocirkulace - mitochondrie

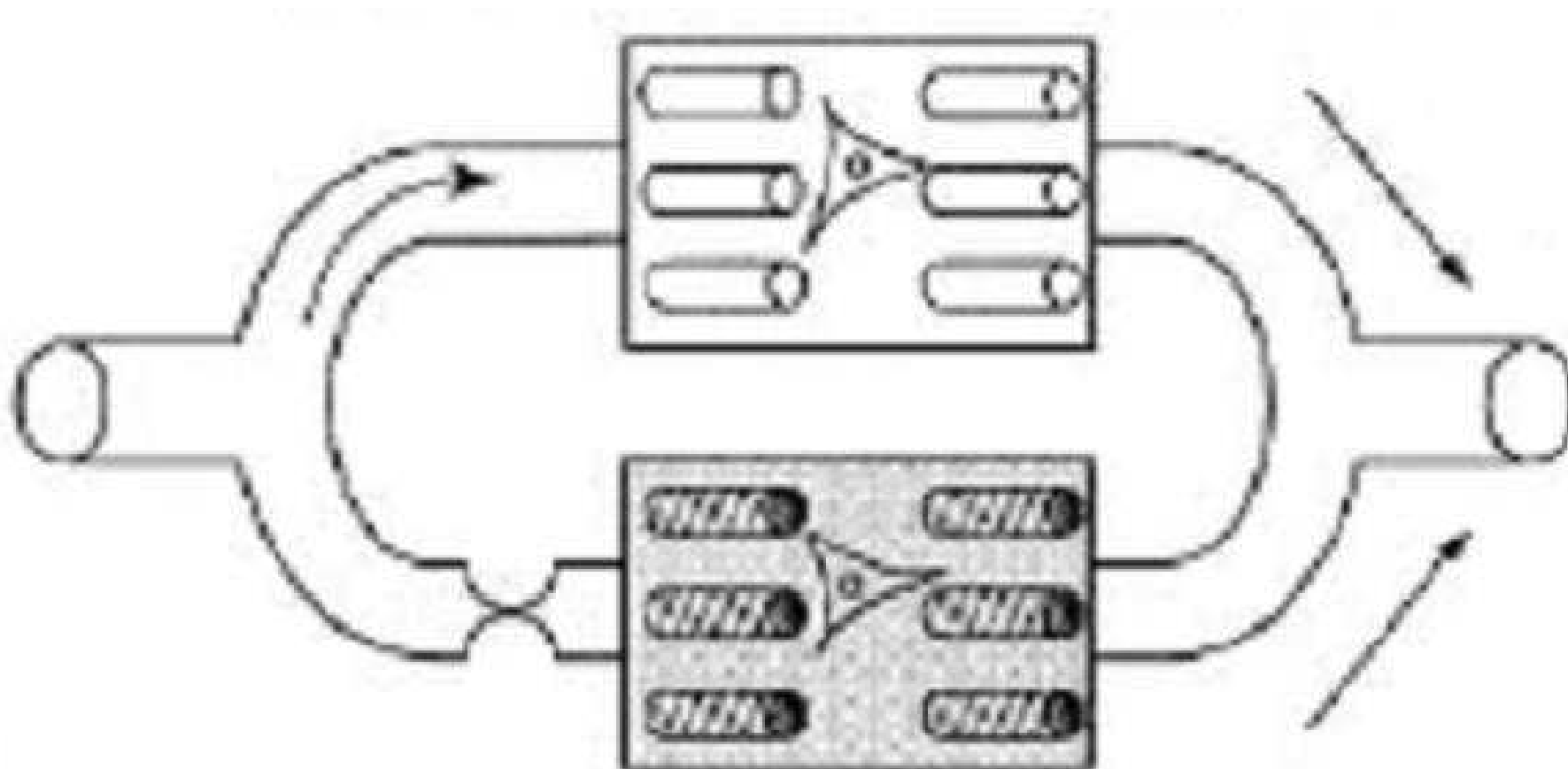
Makro-Mikrohodynamika

$$V(\text{flow}) = \frac{dP (P-p)}{\Omega}$$

Poiselleův zákon:
$$\Omega = \frac{n \cdot l \cdot 8}{r^4 \cdot \gamma}$$

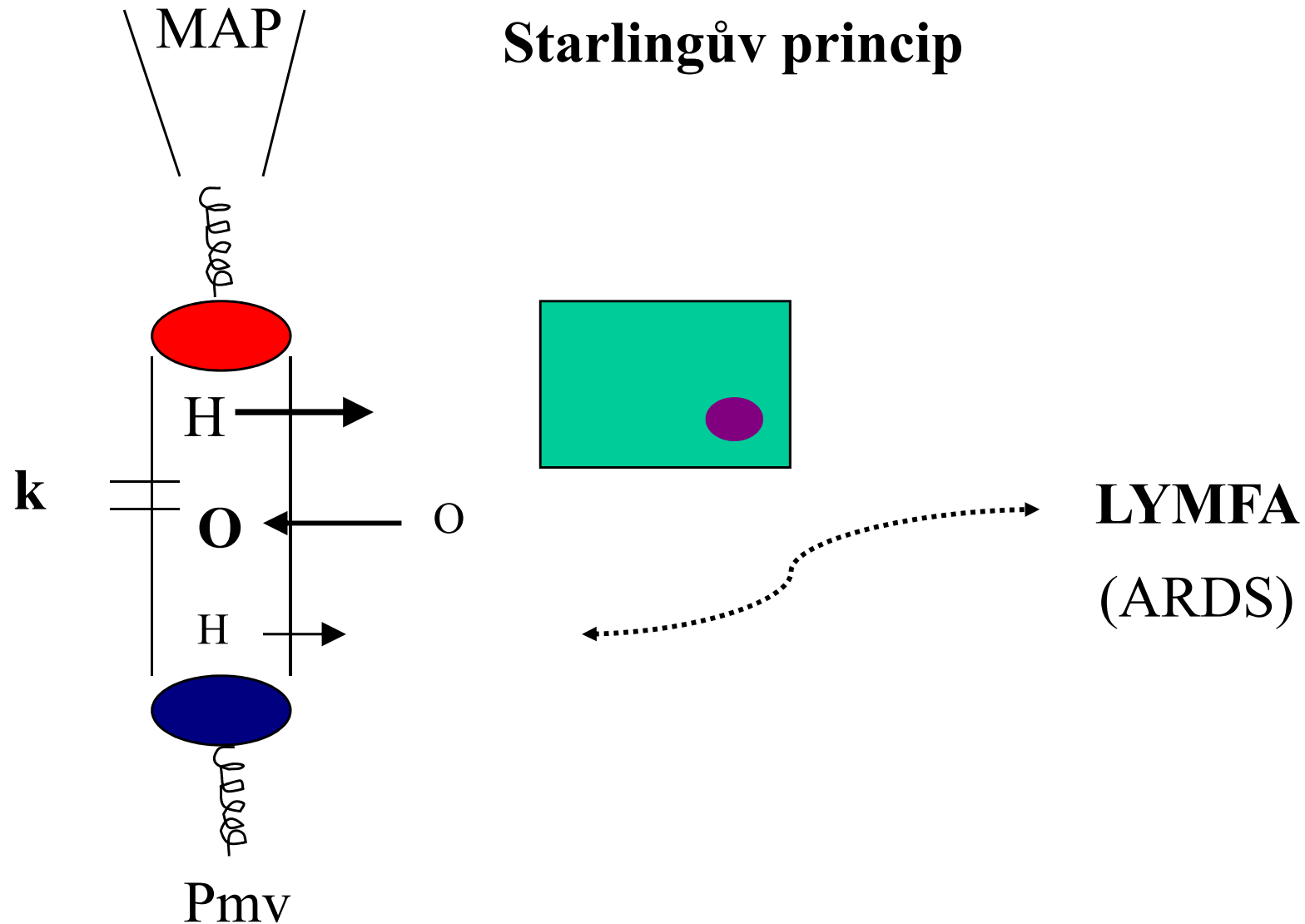
mikrocirkulace - shunting

Critical Care

Intersticiální otok - patofyziologie

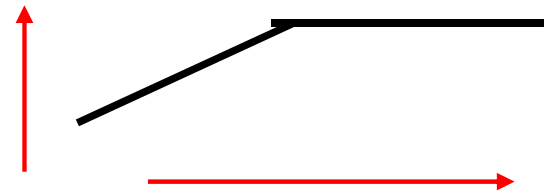
Starlingův princip

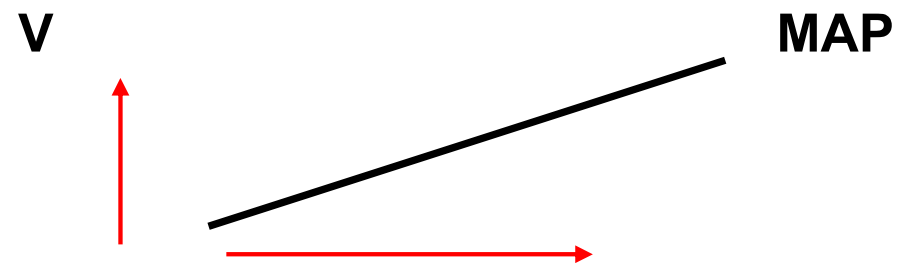

Makro-Mikrohemodynamika

**Autoregulace průtoku orgány
(fyziologie)**

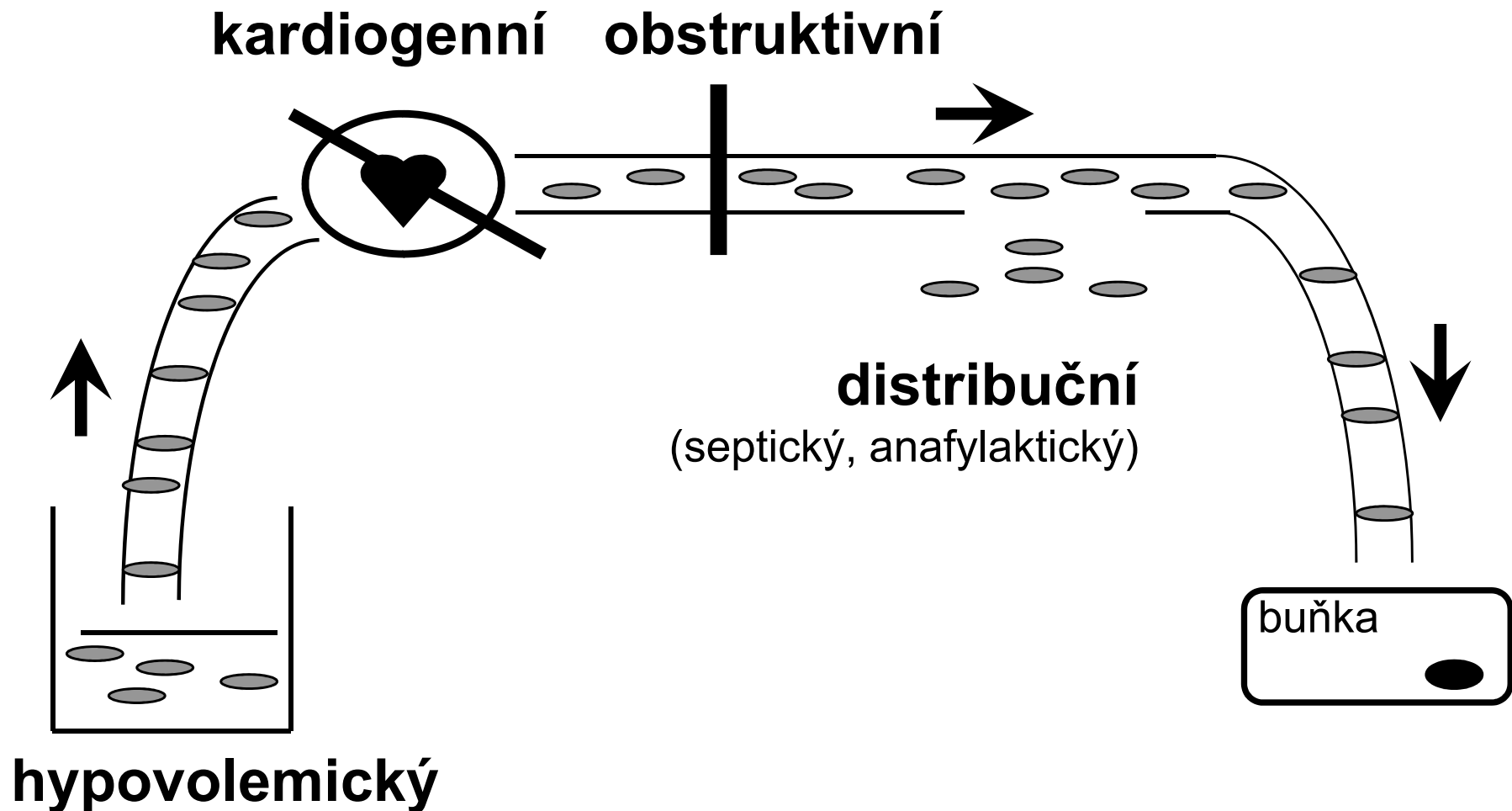

**Autoregulace průtoku orgány
(patologie)**

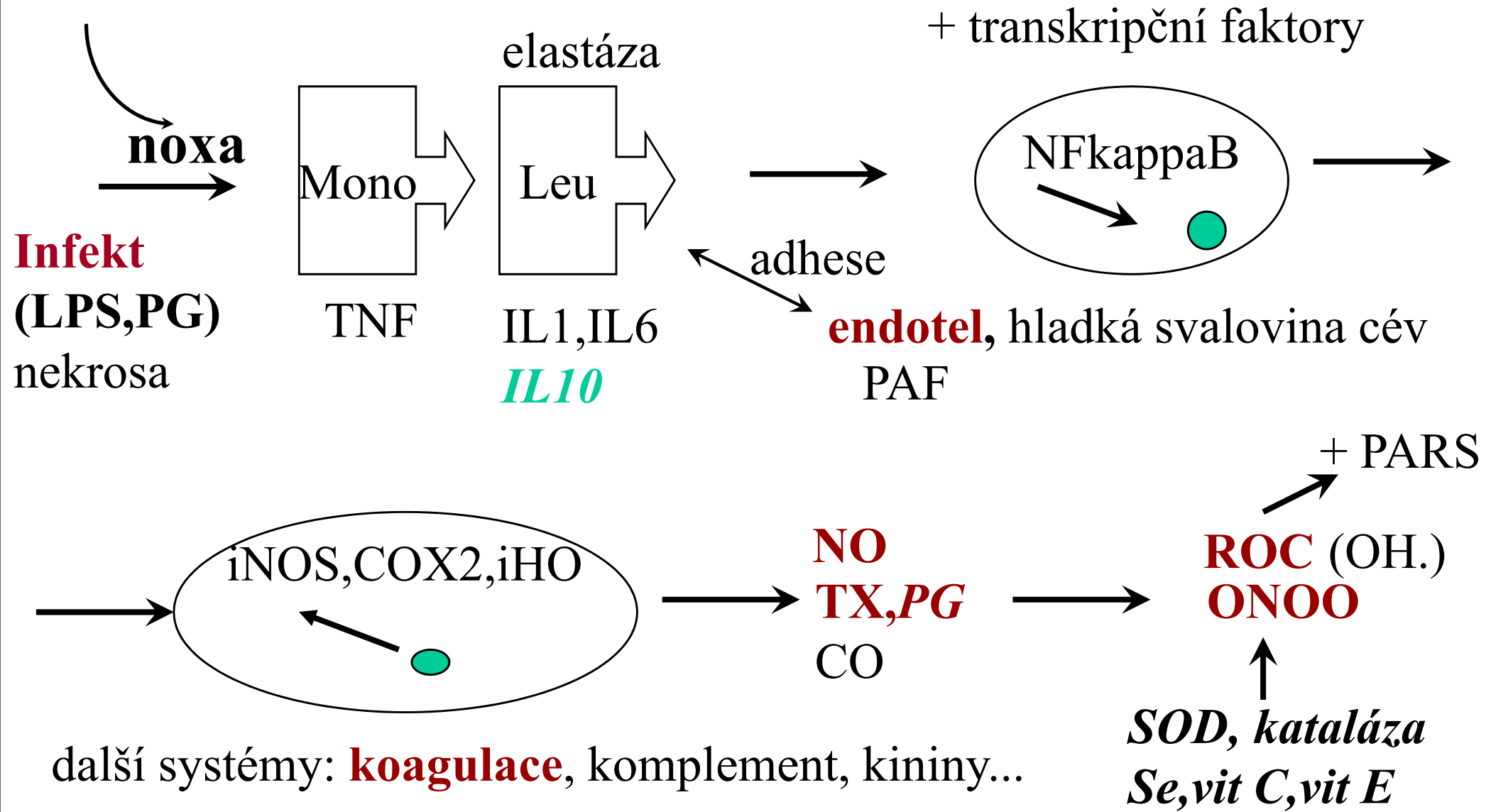
Dělení šoků (Weil a Shubin 1972)

šokové stavy se liší v počátku, rozvinuté formy mají podobnou symptomatologii ⇒ **dojde k indukci inflamační kaskády**

patofyziologie (septického) šoku

hypoxie
I/R

Rozvinutý šokový stav je složitý proces, na jehož obraze se významně podílí **přehnaná celotělová aktivace obranné inflamační odpovědi.**

Mezi **hlavní patofyziologické mechanismy** patří:

- aktivace vrozené humorální (komplement) a buněčné (makrofágy, neutrofily) imunity s produkcí nadměrného množství pro (TNF α , IL1, IL6) i antiinflamačních (IL10) cytokinů
- změněné spektrum metabolitů kyseliny arachidonové. Primární vazokonstrikce způsobená tromboxanem (TXB2) je vystřídána vazodilatací, způsobené prostaglandiny (P gI_2).
- nadměrná produkce kysličníku dusnatého (NO)
- relativní nedostatek kortizolu a vazopresinu
- aktivace ATP-senzitivních draslíkových kanálů na hladkém svalstvu cév
- exprese tkáňového faktoru (TF) na endotelu a monocytech
- exprese adhezivních molekul na endotelu a neutrofilních granulocytech
- aktivace dalších systémů a látek (bradykinin – kalikrein, endotelin...)

reakce organismu na šok

Celkový obraz šokového stavu je **výsledkem vyvolávající příčiny a kompenzační reakce organismu**. S výjimkou septického šoku je **základní obrannou reakcí organismu**

- redistribuce krve z kůže, svalů, ledvin a splanchnických orgánů s cílem zachovat dostatečnou perfuzi mozku a srdce.
- zvýšení srdečního výdeje jak zvýšením srdeční kontraktility, tak i frekvence
- zvýšení efektivního cirkulujícího objemu konstrikcí kapacitního venózního řečiště velkého oběhu a transkapilárním přesunem tekutin z extracelulárního a nitrobuněčného kompartmentu do cév

obranné reakce a změny metabolismu

Kompenzační mechanismy jsou vyvolány **aktivací neuronálních a humorálních obranných reakcí:**

- - aktivace sympatoadrenergního nervového systému
- - aktivace osy renin– angiotenzin – aldosteron
- - uvolnění vazopresinu
- - aktivace osy hypofýza – kora nadlečin (ACTH – kortizol)

Hormonální změny vedou společně s inzulínorezistencí a anaerobním metabolismem k **typickým změnám metabolismu:**

- - hyperglykémie
- - hyperlaktatémie (zvýšený poměr laktát:pyruvát)
- - hypertriglyceridémie
- - zvýšený katabolizmus bílkovin

klinické projevy šoku jsou nekonstantní a rozmanité

A) Hypotenze:

- a) systolický arteriální tlak (systolic arterial pressure, SAP) < 90 mm Hg nebo jeho náhlý pokles o 30-40 mmHg nebo
- b) střední arteriální tlak (mean arterial pressure, MAP) < 60 mm Hg.
- **CAVE:** šokový stav může být přítomen i bez hypotenze (tzv. „kompenzovaný šok“) a případné nerozpoznání kritické situace u normotenzního nemocného může mít fatální důsledky.

B) Tachykardie – srdeční frekvence > 100 /min.

- **CAVE:** tachykardie nemusí být přítomna u nemocných chronicky užívajících betalytika.

C) Oligurie:

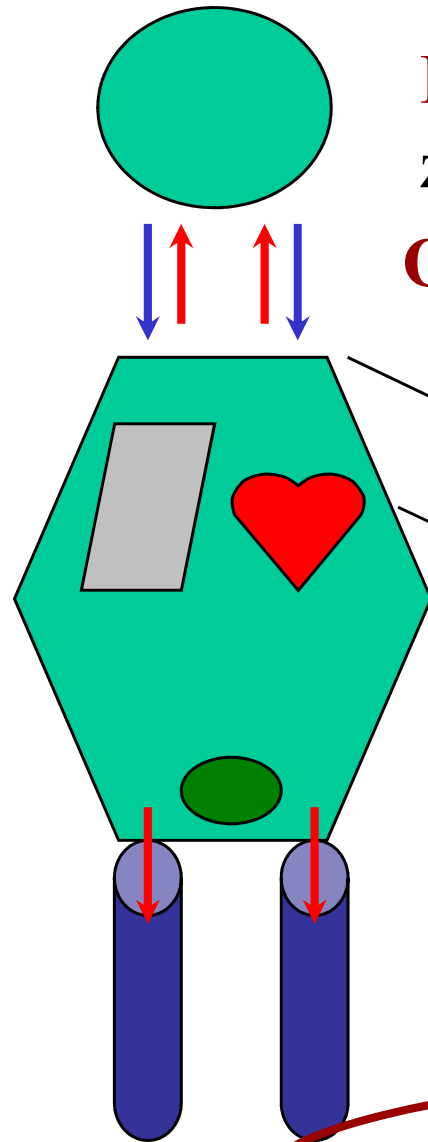
- pokles diurézy $< 0,5$ ml/kg/hod po dobu 1 – 6 hodin dle různých autorů a schémat

D) Studená, vlhká kůže a snížení kapilárního návratu (< 2 s na nehtovém lůžku horních končetin)

E) Změna mentálního stavu (neklid, zmatenost, koma)

F) Laboratorní změny: metabolická acidóza (base excess $< - 2,5$ mmol/l) a vzestup laktátu $> 1,5$ x normy dané laboratoře. Za kritické považujeme zvýšení hladiny > 4 mmol/l.

Příznaky šoku

Porucha vědomí: bez poruchy,
zmatenost, delirium, koma

Oběh - tep na velkých cévách (přítomnost, frekvence)
náplň krčních žil

Oběh - tep na periférii (nitkovitý?)

Tlak ♥ Výkonnost $\Rightarrow$ srdeční výdej

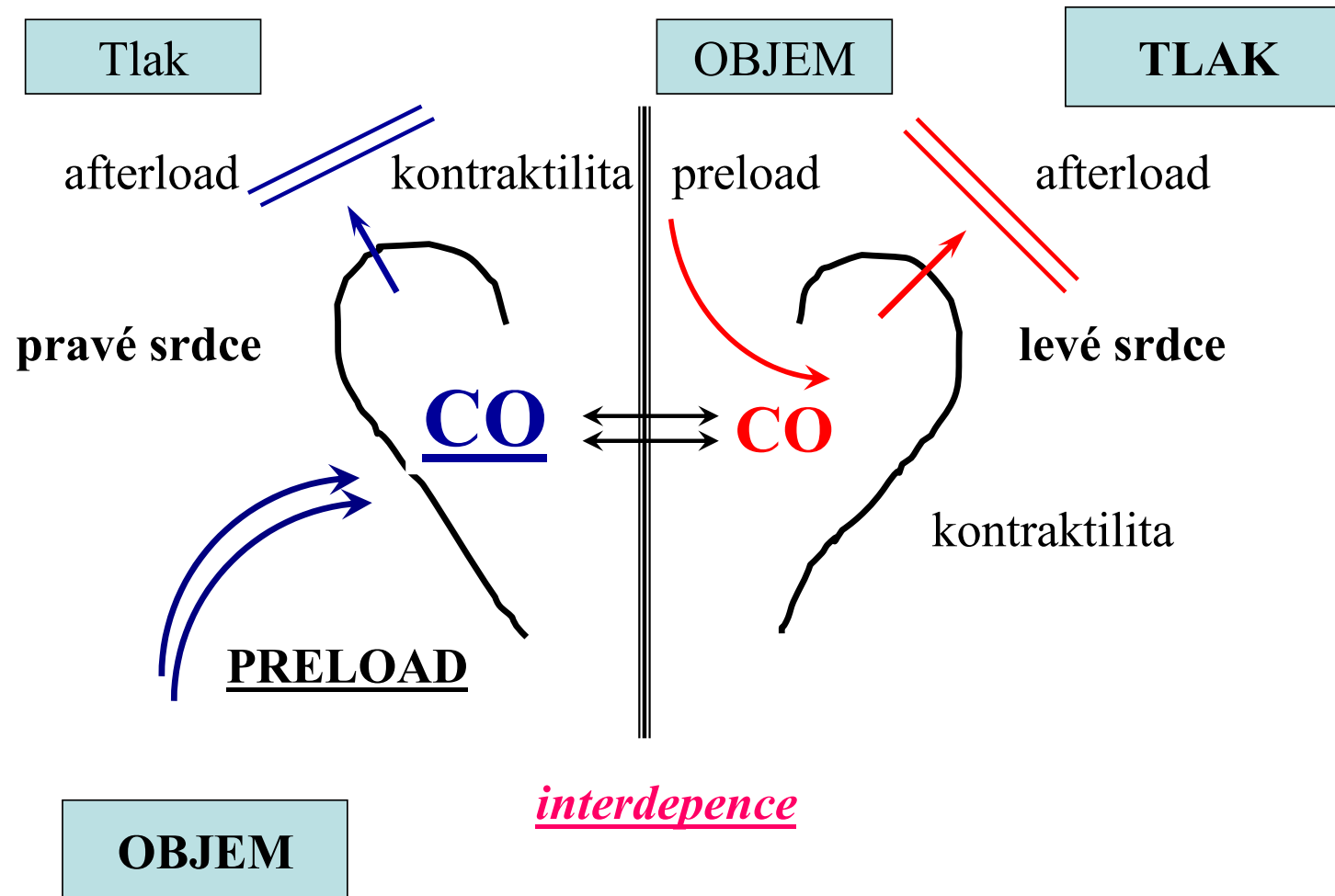
Dyspnoe, poly-tachy-brady-pnoe

Laboratorní analýza: krevní plyny (pO_2, pCO_2),
Diuresa ? BE (MAC), laktát
(Ledviny - parenchymové orgány)

Akra: chladná, zavřená periferie x dilatace,
rychlost plnění

hlavní determinanty hemodynamiky

KV selhání

měření hemodynamiky - parametry

preload, afterload a srdeční kontraktilita

(CVP)
0-20
mmHg

(MAP) ↓
55-100
mmHg

(ECHO)
EF   tepový objem (SI)
>35 % > 30-50 ml/m²

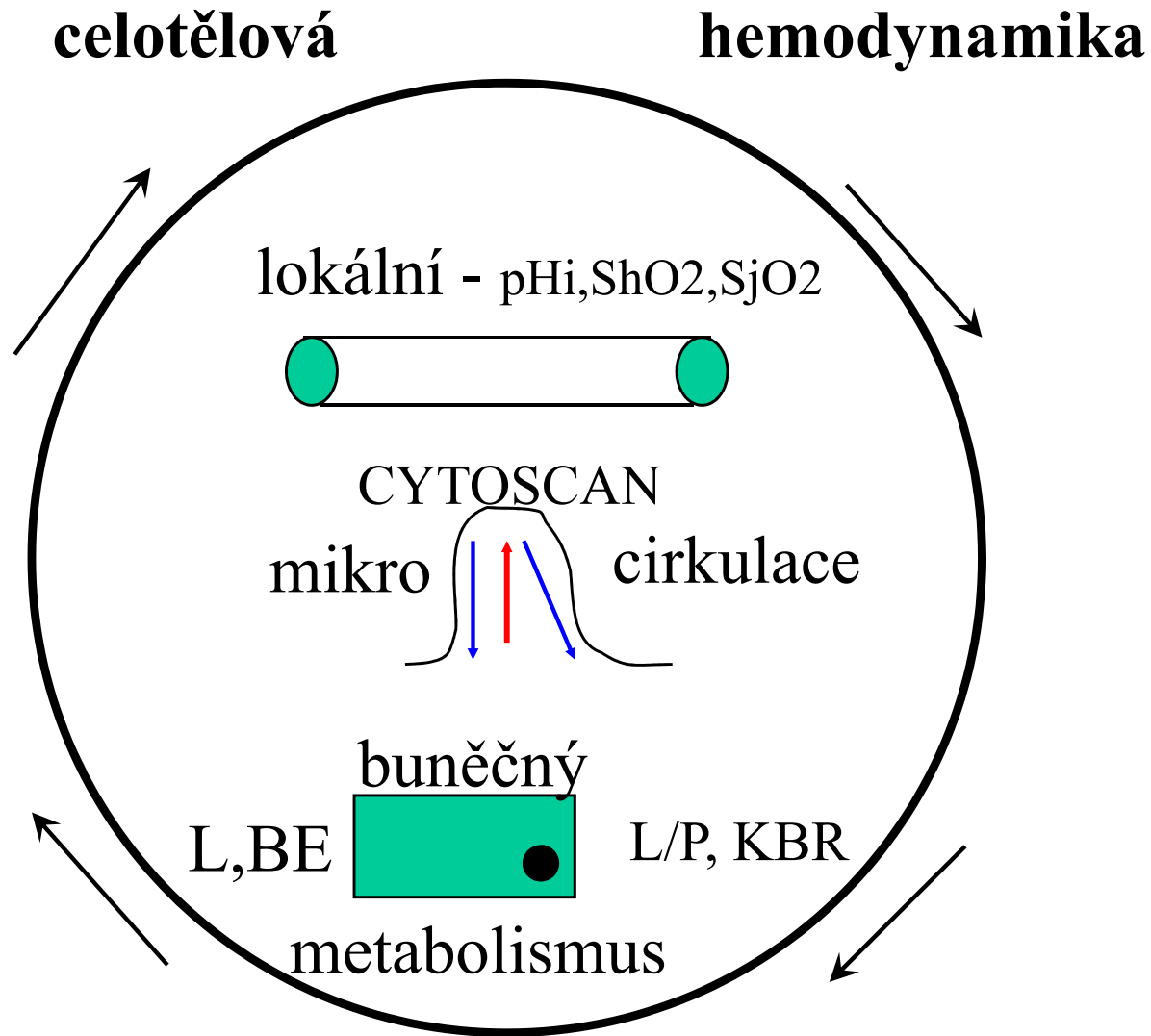
FLOW (srdeční výdej/index)

$$CI = SI \times HR$$

$$< 1.5 = 2.5 - 4.0 > \text{l/min/m}^2$$

**Data: spolehlivá, kontinuální (trendy)
neinvazivně získaná**

úrovně monitorace

srdeční výdej (cardiac output; CO)

- **Fickův princip**
- - termodiluce (PAC, PiCCO)
- - lithiová diluce (LidCO)
- **Analýza křivky arteriální křivky tlaku**
- - s kalibrací (PiCCO, LidCO)
- - bez kalibrace (Vigileo, PRAM)
- **Doppler**
- - výtokový trakt levé komory (ECHO)
- - descendentní aorta (transesofageální doppler)
- **Zpětné vdechování CO₂** (NiCO)
- **Bioimpedance** (BoMed, BioZ, Physioflow)
- **Nepřímá kalorimetrie** (Deltatrac)

INVAZIVNÍ

NE-INVAZIVNÍ

Léčba šoku

- **kauzální**
- **podpůrná (princip VIP)**
- **dle patofyziologie (ovlivnění imunitní odpovědi)**

Kauzální léčba šoku – příklady:

- hypovolemický šok: zástava zevního i vnitřního krvácení.
- kardiogenní šok: zprůchodnění infarktové tepny (direct coronary interventon, DCI nebo trombolýza); vyřešení závažné poruchy srdečního rytmu (akutní AV blok III. stupně, komorová tachykardie).
- obstruktivní šok: trombolýza embolu v arteria pulmonalis; punkce perikardu u srdeční tamponády.
- septický šok: odstranění septického fokusu (operace, drenáž), včasné podání antibiotik (do 1 hodny u septického šoku)

Resuscitace perfuze orgánů (tzv. VIP princip,

V = ventilace; I = infuze; P = pumpa)

Podpůrná:

plíce – makrohemodynamika – mikrocirkulace - mitochondrie

ventilace

U všech šokových stavů je indikována **oxygenoterapie**, která zvyšuje dodávku kyslíku periferním tkáním (i když minoritně ve srovnání s CI a hladinou hemoglobinu, pokud nedojde k závažné desaturaci hemoglobinu – v praxi obvykle hodnoceno jako $SaO_2 < 85 - 90 \%$). Často je indikována i **umělá plicní ventilace**, která vede ke snížení spotřeby kyslíku snížením práce respiračních svalů.

resuscitace hemodynamiky

čas běží – 6 hodin

Doporučení B:

včasná resuscitace oběhu u nemocných s těžkou sepsí a septickým šokem snižuje mortalitu

Rivers E, et al. (2001) Early Goal-Directed Therapy Collaborative Group. Early goal-directed therapy in the treatment of severe sepsis and septic shock. N Engl J Med 345:1368-77 - **úroveň I**

**RT, n=263, mortalita 30,5% vs 46,5% (p=0,009),
známky nižšího MODS během prvních 3 dnů.**

resuscitace (septický šok)

do 1 hodiny:

- MAP > 65-75 mmHg
- odebrání biologického materiálu
- ATB

Tekutinová bilance:

CRYCO study: + tekutinová bilance je riziko mortality

SOAP

NA: <0.15   0.15-0.6   0.6-1.0   > 1.0
(60% mortalita)

Katecholaminy u SS:

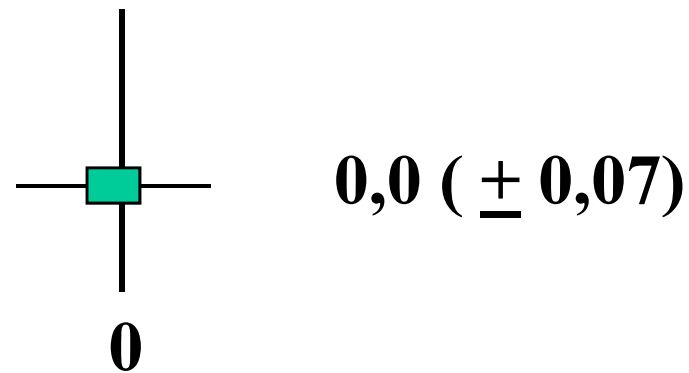
CATS: adrenalin/noradrenalin+ dobu
(400 nemocných, stejné výsledky
SOAP II   dopamin/NA+dopamin

do 6 hodin:

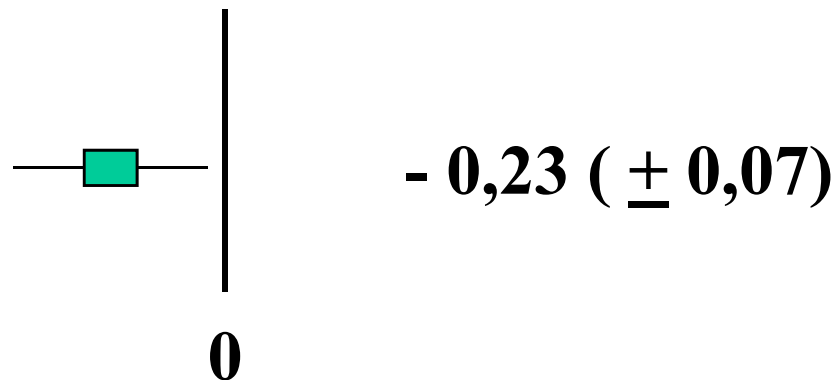
oběh bez katecholaminů

optimalizace hemodynamiky

Po vzniku orgánové dysfunkce:

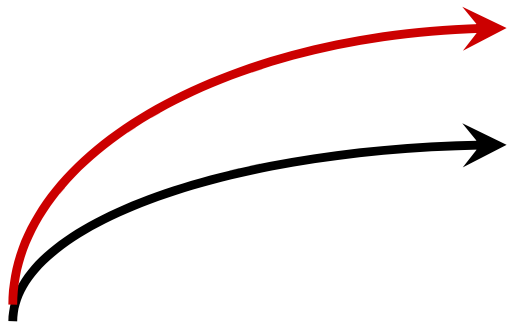
Před vznikem orgánové dysfunkce:

(Kern JW CCM 2002)

terapeutické schema resuscitace hemodynamiky

- koriguj enormně vysoký afterload levé (hypertenzní krize) či pravé komory (embolie a. pulmonalis)
- optimalizuj preload (pravého srdce) tak, abys dosáhl maximálního CO (bolusy koloidu) - Starlingův zákon

- přetrvávající hypotenzi koriguj vasopresory (noradrenalin)
- pokud jsi optimalizací preloadu nedosáhl dostatečného CO, přidej inotropika (dobutamin)

terapeutické schéma resuscitace hemodynamiky

I - koriguj enormně vysoký afterload levé (hypertenzní krize)
či pravé komory (embolie a. pulmonalis)

snížení afterloadu levé komory:

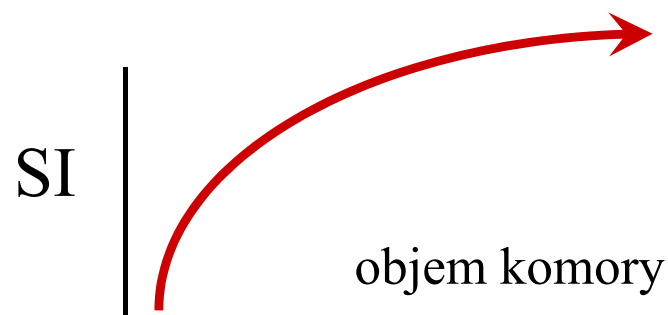
- donátory NO (nitroprussid, nitroglycerin)
- další vasodilatancia (Ca⁺⁺ blokátory, alfa lytika....)

snížení afterloadu pravé komory:

- selektivně: inhalace NO, nebulizovaný PGI₂
- oxygenace (hypoxická vasokontrikce)
- donátory NO – ale zvýšení V/Q mismatch

terapeutické schema resuscitace hemodynamiky

II - optimalizuj preload (pravého srdce) tak, abys dosáhl maximálního CO (bolusy koloidu) – Frank-Starlingův zákon

**reakce tepového indexu (10% limit) na bolus tekutiny
(100- 300 - 500 ml koloidu) během 2 - 20 minut**

lze predikovat pozitivní odpověď? - částečně
plnicí tlaky (CVP,PAOP)
objemové parametry (ITBVI – PiCCO)
dynamické parametry (pulse pressure variation)

Korekce hypovolémie - typ tekutiny

Krystaloidy: (FR, vyvážené roztoky = Ringer laktát)
experimentálně (etylpyruvát - M.Fink)

výhody:

cena

nevýhody:

větší objemy (2-4x), hyperchloremická acidosa (FR),
trombogenní efekt

~~FYZIOLOGICKÝ ROZTOK~~ →

Korekce hypovolémie - typ tekutiny

Koloidy: (škroby, želatina, dextransy)

výhody:

celkově menší objem, zachování onkotického tlaku,
omezení zvýšené propustnosti kapilár (sealing effect)
resuscitace mikrocirkulace

nevýhody:

cena, alergie, další vedl. účinky (hemostáza, selhání ledvin),
hyperchloremická acidosa

resuscitace hemodynamiky tekutina

Cochran review (2/2000): doporučení

t.č. nelze preferenčně doporučit resuscitaci hemodynamiky koloidy u traumat, popálenin a chirurgických nemocných

-----

koloidy:krystaloidy:albumin (18 RT, no cross over, n= 641)

koloidy : krystaloidy - RR 1,52 (1,08 - 2,13) po korekci 1,34 (0,95-1,89)

albumin : krystaloid - riziko smrti o 6% vyšší (1-11%)

hydroxyetylškorb : krystaloid - 7 RT, 197 nemocných, RR 1,16 (0,68-1,96)

želatina : krystaloid - 4 RT, 95 nemocných, RR 0.50 (0,08-3,03)

dextran : krystaloid - 8T, 668 nemocných, RR 1,24 (0,94 - 1,65)

navíc:

koloidy s hypeton. krystaloidem : krystaloid - 8RT, 1283 nemocných, RR 0,88 (0,74 - 1,05)

resuscitace hemodynamiky tekutina

Doporučení C:

resuscitace hemodynamiky 6% škrobem (200 kDa, 0,60-0,66 substituce) je ve srovnání s želatinou (3%) spojena s vyšším rizikem renálního selhávání u nemocných s těžkou sepsí. (n = 129 nemocných)

Schortgen F, et al. (2001) Effects of hydroxyethylstarch and gelatin on renal function in severe sepsis: a multicentre randomised study. Lancet. 24;357:911-6. - **úroveň I- II**

WISEP trial (Haes 10% vs RL)

Germany 2006

- volumová resuscitace s Haes 10% vede k rychlejší hemodynamické stabilizaci
- ARF a potřeba RRT častější u Haes group
- D28 mortality je stejná, trend ke zvýšené D90 mortalitě v Haes group
- vyšší dávky Haes 10% (> 22 ml/kg/den) jsou spojeny s vyšší D90 mortalitou a vyšší frekvencí ARF (i RRT) nezávisle na výchozím kreatininu

resuscitace hemodynamiky albumin - metaanalýza I

Cochran review (1998 - 11/2001): doporučení

není důkazu, že podání albuminu kriticky nemocným snižuje riziko úmrtí; podezření, že jej může zvyšovat

albumin (31 RT, n = 1519)

- celkově: RR 1,52 (1,17-1,99) -- 14% vs 9%; o 5% (2-8%) zvyšuje riziko úmrtí; 1 úmrtí navíc na 20 nemocných léčených albuminem

analýza podskupin:

- hypovolémie: RR 1,46 (0,97-2,22)
- popáleniny: RR 2,40 (1,11-5,19)
- hypoalbuminémie: RR 1,38 (0,94-2,03)

resuscitace hemodynamiky albumin - metaanalýza II

Wilkie MM & Navickis RJ (Ann Intern Med 2001):

(navíc 18 studií, n=2958)

doporučení: o vhodnosti podávání albuminu by měl rozhodnout RTC

albumin

celkově: bez efektu - RR 1,11 (0,95-1,28), ani v podskupinách (navíc ascites, novorozenci a „ostatní“)

studie s dobrou metodologií (slepé, velké, mortalita endpoint, no cross over): RR 0,73 (0,48 - 1,12)

velké studie: RR 0,94 (0,77-1,14)

resuscitace hemodynamiky albumin

SAFE study

SAFE study (Austrálie) (prezentace Brusel 2004)
albumin x krystaloidy pro objemovou resuscitaci

- (+)** ..... **efekt u sepsí**
- (0)** ..... **efekt ostatní**
- (-)** ..... **efekt NCH**

Objemové náhrady

Koloidy

>

Krystaloidy

Škroby (130,170/0.4)

Želatina

Albumin ?

fyziologický Cl

RL.....

.....

etylpyruvát

Koloidy – rychlá stabilizace hemodynamiky (6 hodin)

Krystaloidy – následné pokračování doplnění tekutin

RBC – krevní deriváty

Doporučení B:

pRBC podány při Hb < 70 g/l (a udržovány 70-90 g/l) nejsou spojeny s delší potřebou UPV ve srovnání s pRBC < 100 g/l (100-120 g/l) u heterogenní skupiny kriticky nemocných. (n=713)

Hebert PC, et al. (2001) The Transfusion Requirements in Critical Care Investigators for the Canadian Critical Care Trials Group. Do blood transfusions improve outcomes related to mechanical ventilation? Chest 119:1850-7 - **úroveň I (primárně jiné zaměření)**

Kontra:

Wu WC et al (NEJM 2001): retrospektivní 75.000 nemocných s AIM > 65 let
Hb > 30 (33) g/l I

terapeutické schéma resuscitace hemodynamiky

III - přetrvávající hypotenzi koriguj vasopresory
dostatečný MAP – 50 ...60...70-75...více mmHg ?????

alfa1 mimetika – **noradrenalin**, dopamin (SOAP II study)

tíže šoku dle dávek NA

<0.1 mcg/kg/min – 0.3...0.6...> 1.0 mcg/kg/min

<30 mcg/min ---- > 60 mcg/min

NA 5mg/50ml....1ml/hod = 1.6 mcg/min

adrenalin u rezistentních šoků

agonisté V receptorů – vasopresin, terlipresin

blokace NO – inhibitory (i)NOS – LMME – CAVE!

terapeutické schema resuscitace hemodynamiky

IV - pokud jsi optimalizací preloadu nedosáhl dostatečného CO,
přidej inotropika (+ mechanická podpora – IABC)

beta1 mimetika – **dobutamin**, dopamin

blokátory PDE (degradace cAMP)– amrinon, milrinon

Ca sensitizers – levosimendan

(blok Na-K ATP ázy, vyšší intracell Ca^{++} – digoxin)

Resuscitace hemodynamiky vasoaktivní látky

Doporučení D- E: (studie úrovně III - IV - V)

noradrenalin > dobutamin > dopamin > adrenalin > phenylephrin
vasopresin ??   dopexamin ?

Doporučení B: (studie úrovně I)

perioperačně podávaný dopexamin nezlepšuje přežití vysoce rizikových chirurgických nemocných

Takala J, et al. (2000) Effect of dopexamine on outcome after major abdominal surgery: a prospective, randomized, controlled multicenter study. European Multicenter Study Group on Dopexamine in Major Abdominal Surgery. Crit Care Med. 28:3417-23.

léčba šoku – pokračování (III)

Dle patofyziologie:

anticytokiny (antiTNF-alfa, TNF sol rec, IL-1ra, antiPAF.....

blokátory NOS (meth. Modř, L-NMMA), iNOS,
COX - ibuprofen, COX 2

antioxidační koktejly (NAC - broncholysin, pentoxyphilyn)

blokátory PARS (nikotinamid)

TXA1 - PgE2

koagulace: AT III, aktivovaná protein C

komplement: inhibitor C1 esterázy

- **hydrokortison, vasopresin**
- **mimotělní eliminační metody („dialýza“, „plasmaferéza“)**

Aktivovaný protein C (APC)

Doporučení B:

APC snižuje mortalitu kriticky nemocných s těžkou sepsí.
Hlavní profit mají ti více nemocní (APACHE II, MODS)

Bernard GR, et al. Recombinant human protein C Worldwide Evaluation in Severe Sepsis (PROWESS) study group (2001) Efficacy and safety of recombinant human activated protein C for severe sepsis. N Engl J Med 344:699-709 -
úroveň I

n=1690, mortalita (D28) – 24.7% vs 30.8%. Absolutní redukce mortality 6%
relativní 19%, počet léčených na 1 zachráněný život n=16

Snížení mortality patrné i po 12 měsících (Angus DC, ACCP Congress, 2002)

Studie ENHANCE

Studie ADDRESS (> 11 000 nemocných)

Antitrombin III

Doporučení B:

Vysoké dávky AT III nesnižují mortalitu kriticky nemocných se sepsí.

Warren BL, et al. KyberSept Trial Study Group (2001) Caring for the critically ill patient. High-dose antithrombin III in severe sepsis: a randomized controlled trial. JAMA 286:1869-78 - **úroveň I**

(n=2314; mortalita 38,9 vs 38,7%; X výsledek 3 phase II trials (122 nemocných); Nedostatky KyberSept: kriteria zařazení (bez sepse vs MODS)

cíle iniciální resuscitace

- - MAP > 65 mm Hg (vyšší hodnoty jsou sporně indikovány u hypertoniků a nemocných, u kterých se neobnoví diuréza)
- - SvO₂ > 65 % (nebo ScvO₂ > 70 %).
- - diuréza > 1 ml/kg/hod
- - BE > - 2,5 mmol/l
- - laktát < 2 mmol/l
- - SaO₂ > 90 %
- - dosažení adekvátního preloadu: pokles PPV < 13 % nebo SVV < 10 % u nemocných na řízené ventilaci, ITBVI > 750 ml*m⁻²; CVP 6-10 mmHg u spontánně a 10 – 14 mmHg u přístrojově ventilovaných nemocných; PAOP > 8 - 12 mmHg.
- - Hb > 70 g/l, u nemocných kardiopulmonálně limitovaných > 80 g/l. Vyšší hodnoty (Hb > 100 g/l) pouze individuálně při některých diagnózách (AIM, mozkové poranění) či těžké fyziologické limitaci - např. přetrvávající nízký CI po iniciální resuscitaci s přetrvávajícími známkami tkáňové hypoperfúze.

Závěr

- Neurologie – „time is brain“
- Kardiologie – time is muscle“

Šok (intenzivní medicína)

TIME IS LIFE

Příznaky šoku - obecně

Vědomí

(kvalitativní ↔ kvantitativní)

Respirační selhání

(polytachybradypnoe, dyspnoe)

Kardiovaskulární selhání

(↑ MAP   ↑ CO)

Klinický odhad selhává - invazivní měření nutné

klasické neinvazivní (klinický odhad,
NIBP, RTG, +- CVP)

- Mimoz M (CCM, 1994)
klinika, laboratoř, rtg, NIBP, CVP...) - >
50% chyb
- Jonas M (Southampton, UK 2003)
zavedení systémi LiDCO
odhad CO - 60% chyb

DO2 - komponenty

$$\text{DO2I} = \text{CI} * \text{hemoglobin} * \text{SaO2} * k$$

>>

>

**Supranormální DO2 - retrospektivní analýza
rizikových chirurgických nemocných**

Operace	DO2I 600	CI 4.5
Polytrauma	800	5.0
Sept.šok	1000	5.5
AIM	400	2.5

Léky

noradrenalin:

(2-16 mg do 20ml, rychlost perfusoru dle MAP)

(vysoká dávka: 0.1 $\mu\text{m/kg/min}$)

dobutamin:

(250 μg do 20ml, rychlost 1-10 ml/hod)

(dávka: 3-20 $\mu\text{g/kg/min}$)

dopamin:

200 μg do 20ml, rychlost 1-10 ml/hod)

(dávka: 1-20 $\mu\text{g/kg/min}$)

adrenalin jako noradrenalin:

isoprenalin: (beta2 stimulace, dočasná léčba bradykardie)

Nanitroprussid:

50mg do 50 ml - rychlost dle tlaku

Isoket:

20mg - 20ml - rychlost dle tlaku